

“Τα παιδιά παίζει...”

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ
ΧΡΟΝΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ:

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΝΤΑΣΙΩΤΗ

ΕΥΗ ΝΑΚΟΥΤΣΗ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΣΑΡΟΥΧΑ

ΕΒΕΛΙΝΑ ΜΠΙΝΙΑΡΗ

ANNA ΣΑΜΠΑΝΑΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ομάδα μας ασχολήθηκε με το παιχνίδι και γενικότερα με την διαμόρφωση του και την εξέλιξη του με το πέρασμα των εποχών, την αναγκαιότητα του στη σωστή διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Μέσα από το παιχνίδι αποσκοπούσαμε όχι μόνο στη διασκέδαση και την ψυχαγωγία αλλά και την εκμάθηση κάποιων αξιών που θα μας ακολουθούν για την υπόλοιπη ζωή μας.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥΣ

- I. ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ: σφαιριστικά, παλαιστικά, ακροβατικά, χορευτικά, γυμναστικά, κολυμβητικά και με άρματα.
- II. ΠΕΡΣΕΣ: σφεντόνες, κοντάρια, τόξα, ζατρίκια (σκάκι), ταβόλι (τάβλι).
- III. ΑΣΣΥΡΙΟΙ: σφαιριστικές παιδιές, τοξοβολία, ιππασία, κολύμπι, πάλη, πυγμαχία και αρματοδρομίες.
- IV. ΚΙΝΕΖΟΙ: ιατρική γυμναστική (κουνγκ-φου), έφιππη σφαίριση, αλεκτορομαχίες, πέταγμα χαρταετών, μορφές ποδοσφαίρου, χιονοδρομίες, κωπηλασία, πυγμαχία και άλλα.
- V. ΙΝΔΟΙ: ιπποδρομίες, κονταρομαχίες, βοοδρομίες, πάλη, έφιππη σφαίριση, πυγμαχία και άλλα.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Οι αρχαίοι Έλληνες έδειχναν ιδιαίτερη αγάπη για το παιχνίδι που ήταν αναπόσπαστο τμήμα της καθημερινότητάς τους. Πολλά από τα παιχνίδια τους μεταδόθηκαν από γενιά σε γενιά.

- ✦ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΑ: πλαταγή (κουδουνίστρα)

- ✦ ΑΓΟΡΙΑ: αστραγάλους, κότσια, τροχός, τσέρκι, άλογο- καλάμι ,δηλαδή ιπποδρομία, και το αντίστοιχο παιχνίδι γιο- γιο .

- ✦ ΚΟΡΙΤΣΙΑ: πλαγγόνα ή κόρη, μία κούκλα δηλαδή την οποία είχαν κατασκευάσει από πηλό και έντυναν με διάφορα ρούχα.

ΟΜΗΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- ✘ Το παιχνίδι ανθίζει σε μεγάλο βαθμό χάρη στην παράδοση τους θρύλους και τη θρησκεία.
- ✘ Πληροφορίες για την εποχή αντλούνται από τον Όμηρο. (π.χ. ραψωδία Ζ Οδύσσεια, ραψωδία Ξ Ιλιάδα).

ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Είναι η εποχή που το παιχνίδι γνωρίζει τη μεγαλύτερη άνθηση, με τους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες το 776 π.Χ. να αποτελούν το έναυσμα για την ανάπτυξη των σωματικών δραστηριοτήτων. Η ιδιαίτερη θέση του παιχνιδιού διαφαίνεται και από το γεγονός πως σπουδαίοι φιλόσοφοι έδειξαν το ενδιαφέρον τους σε αυτόν τον τομέα και κάθε ελληνική πόλη αναγνώριζε την αξία του.

ΠΟΛΛΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΑΪΖΟΝΤΑΙ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΣΥΧΝΑ ΟΝΟΜΑΣΙΑ:

- ✘ **Κρικηλασία** (τσέρκι)
- ✘ **Οστρακίνδα** (άσπρο – μαύρο)
- ✘ **Σχοινοφιλήνδα** (αλάτι ψιλό)
- ✘ **Φυγίνδα ή κρυπτίνδα** (κρυφτό)
- ✘ **Τρόπα** (λακκοβάκια)
- ✘ **Χαλκισμός** (μονά-ζυγά)
- ✘ **Κολλαβίζειν** (μπιζ)
- ✘ **Μυλολόνη** (βούισμα της δεμένης χρυσόμυγας)
- ✘ **Σφαιρομαχία**
- ✘ **Βασιλήνδα** (κλέφτες κι αστυνόμοι)
- ✘ **Αφεκίνδα, διελκυνστίνδα** (τράβηγμα σχοινού)
- ✘ **Στρεπτίνδα** (στουμπιστό, τσούκο)
- ✘ **Απόρραξις ή ανακρουσία** (ντρίπλα)
- ✘ **Ιπάς** (καβάλες)
- ✘ **Απόρραξις** (γκελ με το τόπι)
- ✘ **Ουρανία** (πέταγμα της μπάλας)
- ✘ **Αρπαστόν** (βάρει- βάρει)
- ✘ **Ασκωλιασμός** (κουτσό)

ΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΝ ΉΤΑΝ:

- ✘ **Κύβοι, πεσσοί, αστράγαλοι** (ζάρια)
- ✘ **Πλαγγόνες** (πήλινες κούκλες)
- ✘ **Πεντέλιθοι** (πεντόβολα, βότσαλα)
- ✘ **Σφαίρες** (πάνινες ή δερμάτινες μπάλες)
- ✘ **Πλαταγή** (κουδουνίστρα)
- ✘ **Σφαιρίδια** (βόλοι)
- ✘ **Αιώρα ή σειρά** (κούνια)
- ✘ **Τροχός** (στεφάνι)
- ✘ **Πέταυρον, πέτευρον** (σανίδα της τραμπάλας)
- ✘ **Βέμβιξ, στρόμβος** (σβούρα)
- ✘

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΡΩΜΑΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Κατά τη ρωμαϊκή εποχή τα παιδιά μεγάλωναν μέσα στην οικογένεια με καταπιεστική πειθαρχία. Η αγωγή των νέων Ρωμαίων δεν απαρτίζονταν από ειρηνικά παιχνίδια ή ευγενικούς αγώνες. Ο στόχος της αυτοκρατορίας ήταν να αποκτήσει γενναίους και δυνατούς πολεμιστές. Επομένως, το παιχνίδι παραγκωνίζεται από μονομαχίες και ιπποδρομικές επιδείξεις πολεμικών ικανοτήτων. Ακόμη και κάποια παιδιά που έβρισκαν ευκαιρία για παιχνίδι προτιμούσαν να καταγίνονται με αναπαραστάσεις πολεμικών ενεργειών.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

Στα πρώτα χρόνια της Βυζαντινής εποχής ο βασικότερος σκοπός της αγωγής ήταν να διαπλάσει καλούς πολίτες με ήθος, οπότε το παιχνίδι παραμελήθηκε. Αργότερα, όταν ενισχύθηκε η παρουσία του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού με τους Τρεις Ιεράρχες, σαν κύρια απασχόληση των μικρών παιδιών αναγνωρίστηκε ξανά η ανάγκη της παιδικής ψυχής για κίνηση και δόθηκε προτεραιότητα στο παιχνίδι ως μέσο ανίχνευσης των κλίσεων και του παιδιού.

Τα περισσότερα παιχνίδια ήταν μιμητικά, δρομικά, αλματικά, ραπτικά, παλαιστικά. Ιδιαίτερα αρεστό ήταν να μιμούνται τους βασιλιάδες, τους πρίγκιπες, τους υπηρέτες και άλλους χαρακτήρες. Τέτοια παιχνίδια ήταν η βασιλήνδα, το βιτσάλιν (άλογο-αλογάκι) και ο εποστρακισμός (πλατειές πέτρες στη θάλασσα, πίττες).

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΗ ΜΕΣΣΑΙΩΝΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Στις αρχές των Μεσαιωνικών χρόνων οι επιδρομές των βαρβάρων σε συνδυασμό με τις θρησκευτικές προλήψεις εξαφάνισαν τόσο τον πολιτισμό όσο και την παιδεία.

Η εκπαίδευση περιορίστηκε στα μοναστήρια και οι θεοκράτες εκείνης της εποχής πίστευαν ότι έπρεπε να διαμορφώνεται μόνο η ψυχή κι όχι το σώμα. Έτσι το παιχνίδι θεωρούνταν ασέβεια και πηγή ανηθικότητας, ενώ χαρακτηρίζονταν ως ανώφελο και βλαβερό. Οι γονείς απαγόρευαν στα παιδιά τους να παίζουν και όσα μπορούσαν έπαιζαν τις σκριμίδες (ξιφομαχίες). Ένα άλλο παιχνίδι ήταν η αμπάριζα (σκλαβάκια).

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΕΠΟΧΗ

✓ Στην εποχή της Αναγέννησης μεταρρυθμιστές υποστηρίζουν τις σωματικές ασκήσεις και τα παιχνίδια, κηρύσσεται παντού η αξία και η σημασία του παιχνιδιού στη σωματική και ψυχική ανάπτυξη του παιδιού.

✓ Η εποχή της Αναγέννησης αποτέλεσε σταθμό για την ανάπτυξη και διάδοση παιχνιδιών. Τα διάφορα παιχνίδια των Αρχαίων Ελλήνων όπως αρπαστόν, ουρανία γίνονται πηγή έμπνευσης για επινοήση νέων μορφών παιχνιδιού με μπάλα.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Στη διάρκεια της Οθωμανικής αυτοκρατορίας οι Έλληνες κατείχαν πολλές παιγνιώδεις δραστηριότητες με αποτέλεσμα να καλλιεργείται η δύναμη, η αντοχή και η σκοπευτική δεξιότητα των Ελληνόπουλων. Οι κλέφτες κι οι αρματολοί συναγωνίζονταν σε πολλά σκοπευτικά παιχνίδια, ιδιαίτερα στη ρίψη της σφαίρας μέσα από μικρούς κύκλους. Η αρχαία ελληνική παράδοση ήταν έντονη και τα προγονικά παιχνίδια επηρέαζαν τις επιλογές των παιδιών.

Μετά την Επανάσταση και την απελευθέρωση, το Ελληνικό κράτος δεν έδειξε ενδιαφέρον για τη φυσική αγωγή των νέων, αλλά η πρωτοβουλία των ίδιων των νέων για την ανάπτυξη του παιχνιδιού ήταν αξιοθαύμαστη.

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

Το παιχνίδι στις μέρες μας έχει περιοριστεί σημαντικά, καθώς τα παιδιά λόγω των αυξημένων υποχρεώσεων δεν έχουν ελεύθερο χρόνο, ενώ σπουδαίο ρόλο στην καθημερινότητα των παιδιών παίζουν τα ηλεκτρονικά παιχνίδια πλέον.

Έρευνα σε ενήλικες σχετικά με τα αγαπημένα τους παιχνίδια

Στα πλαίσια της ερευνητικής μας εργασίας πραγματοποιήσαμε μικρής κλίμακας έρευνα μέσω ερωτηματολογίων σε ενήλικες με ερωτήσεις για την παιδική ηλικία και τα αγαπημένα τους παιχνίδια.

Στην συντριπτική πλειοψηφία απάντησαν ότι τους λείπει το παιχνίδι και η παιδική τους ηλικία.

Μεγάλο ποσοστό και των δύο φύλων ασχολούνταν με παιχνίδια αθλητικού περιεχομένου και φυσική δραστηριότητα, ενώ στις γυναίκες παρατηρήσαμε μεγαλύτερο ποσοστό ενασχόλησης με εκπαιδευτικού περιεχομένου παιχνίδια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ για την ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!!!

